

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžso/10/2015
Identifikačné číslo spisu:	5013201188
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5013201188.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Y. G. T., nar. XY, štátny občan Poľskej republiky, bytom A., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej číslo: 8912-3/2013-BA z 08. októbra 2013, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. novembra 2014, č.k. 20Scud/10/2013-71, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 25. novembra 2014, č.k. 20Scud/10/2013-71, z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 25. novembra 2014, č.k. 20Scud/10/2013-71, zamietol žalobu a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia číslo: 8912-3/2013-BA z 08.10.2013, ktorým žalovaná v odvolacom správnom konaní zmenila časť výroku rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava číslo 700-0236/2011-23 z 09.09.2011 tak, že žalobcovi nevznikla účasť na nemocenskom poistení, dôchodkovom poistení a poistení v nezamestnanosti dňom 03. septembra 2010 (ďalej len „poistenie“) podľa slovenskej legislatívy. Žalobca namietal, že poistenie podľa slovenských právnych predpisov v spojení s nariadením čl. 13 ods. 3 základného nariadenia mu vzniklo z titulu pracovnej zmluvy, ktorú dodatočne uzavrel dňa 03.09.2010 so zamestnávateľom na Slovensku: Grzegorz Jan Maliński - GM CONZULTING, so sídlom Buková 22, Buková (ďalej aj „zamestnávateľ“). Krajský súd mal z administratívneho spisu odporky preukázané, že táto konala v správnom konaní a doručovala rozhodnutia aj zamestnávateľovi. Keďže zamestnávateľovi žalobkyne zaniklo živnostenské oprávnenie v celom rozsahu dňom 02.06.2012 a z toho dôvodu stratil status zamestnávateľa, vymedzený v § 7 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“), v dôsledku čoho už nemôže realizovať povinnosti, ktoré by ako zamestnávateľ žalobcu mal v súvislosti s jeho účasťou na poistení, krajský súd nepovažoval za dôvodné pribrať označený subjekt za účastníka konania, lebo povinnosti zamestnávateľa, spojené s účasťou zamestnanca na poistení, by sa mohli vzťahovať len na existujúceho zamestnávateľa. Vo veci samej, podľa názoru krajského súdu, nebolo sporné, že žalobca vykonával samostatnú

zárobkovú činnosť na území Poľskej republiky, avšak v správnom konaní vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by žalobca reálne, fakticky vykonával činnosť zamestnanca u zamestnávateľa Grzegorz Jan Maliński - GM CONZULTING na území Slovenskej republiky. Žalobca nepreukázal, že by od uzavretia pracovnej zmluvy u označeného zamestnávateľa vykonával dojednaný druh práce - promotéra internetových školení, neuviedol konkrétne dôkazy, ktorými by preukázal skutočný rozsah konkrétnych prác za obdobie od 03.09.2010. Dospel preto k záveru, že neboli splnené zákonné predpoklady pre aplikáciu čl. 13(3) nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady 883/2004 z 29.04.2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Rozhodnutie žalovanej preto považoval za súladné so zákonom a preto ho podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) potvrdil. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p.

Rozsudok krajského súdu napadol žalobca včas podaným odvolaním. Namietol, že prácu pre GM Conzulting vykonával prísne a pravidelne, čo dokumentoval správami o vykonanej činnosti a zamestnávateľ mu na ich základe vyplatil odmenu. Svoju prácu nemohol vykonávať v sídle zamestnávateľa, ale v teréne, v rôznych obciach Slovenska. Okolnosť, že zamestnávateľ ukončil svoju podnikateľskú činnosť, nemôže byť dôvodom na prenesenie celej zodpovednosti za jeho konanie na zamestnanca. Ani okolnosť, že príjmy zo závislej činnosti sú nižšie, ako minimálna mzda, nie je v zmysle rozsudkov SD EÚ (vo veci 53/81 Levin a C-317/93, Nolte) prekážkou uznať osobu, ktorá ju vykonáva, za zamestnanca obmedzená výška odmeny nemôže mať vplyv na štatút zamestnanca (C-10/05, Mattern a Cikotic). Prijatie predpokladu, že žalobca by mal mať vydaný formulár A1 považuje za porušenie čl. 19 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 987/2009; pre zamestnanca má podstatný význam registračný list, ktorý potvrdzuje prihlásenie zamestnanca do systému sociálneho zabezpečenia na základe uzavretej pracovnej zmluvy. Žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok zmenil, rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaná sa vo vyjadrení k odvolaniu pridržiavala dôvodov svojho rozhodnutia a vyjadrenia k odvolaniu. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Zamestnávateľom žalobcu podľa pracovnej zmluvy bol Grzegorz Jan Maliński - GM CONZULTING, IČO: 45 506 108, so sídlom Buková 22, Buková. Zamestnávateľom teda bola fyzická osoba: R., rod. číslo XY, bytom W.

Podľa § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“) živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Zánik živnostenského oprávnenia má iba ten dôsledok, že fyzická osoba už nie je oprávnená vykonávať živnosť. Zánikom živnostenského oprávnenia však nedochádza k zániku povinností fyzickej osoby, ktoré jej vznikli počas prevádzkovania živnosti, vrátane povinností, ktoré takej fyzickej osobe vznikli v spojení so zamestnávaním zamestnancov podľa pracovnej zmluvy. Nedochádza preto ani k zániku zodpovednosti, ktoré takej fyzickej osobe ako zamestnávateľovi vznikli podľa predpisov sociálneho poistenia.

R. bol účastníkom správneho konania aj po zániku jeho živnostenského oprávnenia v súlade s § 173 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. ako fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať alebo ktorej práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť rozhodnutím správnych orgánov priamo dotknuté, napr. vo vzťahu k jeho odvodovým povinnostiam na sociálne poistenie podľa § 141 ods. 1 a § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., príp. právu na vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu podľa § 145 ods. 1 tohto zákona.

Vzhľadom na uvedené bol nesprávny záver krajského súdu, že zánikom živnostenského oprávnenia zamestnávateľovi žalobkyne dňom 02.06.2012 tento stratil status zamestnávateľa, vymedzený v § 7 zákona č. 461/2003 Z.z. a preto už nemôže realizovať povinnosti, ktoré by ako zamestnávateľ žalobkyne mal v súvislosti s jej účasťou na poistení. Ustanovenie § 7 zákona č. 461/2003 Z.z. upravuje len otázku, kto môže byť považovaný za zamestnávateľa, neupravuje otázku zániku zodpovednosti v oblasti sociálneho poistenia.

Vzhľadom na uvedené krajský súd postupoval nesprávne, keď do konania ako účastníka nepribral R. podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd priberie do konania R., vec znovu prejedná a rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.